

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента
«Інтернаціоналізація наукових досліджень галузі Спеціальна освіта»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
підготовки доктора філософії

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «Інтернаціоналізація наукових досліджень галузі Спеціальна освіта» підготовки доктора філософії

Розробник: Мацюк Зоряна Сергіївна, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, кандидат філологічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Зоряна МАЦЮК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

протокол № 1 від 29.08.2025 р.

Завідувач

кафедри:

Ірина КУЗАВА

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма здобуття освіти	Галузь знань <u>01 Освіта</u> Спеціальність <u>016 Спеціальна освіта</u> Освітньо-професійна програма <u>Спеціальна освіта</u> Освітній рівень: третій (освітньо-науковий рівень вищої освіти)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів <u>120/4</u>		Рік навчання <u>2</u>
ІНДЗ: <u>є</u>		Семестр <u>4-ий</u>
		Лекції <u>4</u> год.
		Практичні (семинарські) – <u>4</u> год. Лабораторні – год. Індивідуальні – год.
		Самостійна робота – <u>98</u> год.
		Консультації – <u>14</u> год.
Мова навчання	Форма контролю: залік	
	Українська	

II. Інформація про викладачів

ППП: Мацюк Зоряна Сергіївна

Науковий ступінь: кандидат філологічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Контактна інформація: +380663727954, Matsiuk.Zoriana@vnu.edu.ua,

Zoriana_Matsiuk@ukr.net

Дні занять: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус вибіркового освітнього компонента (далі – ВОК) «Інтернаціоналізація наукових досліджень галузі Спеціальна освіта» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Силабус ВОК є нормативним документом Волинського національного університету імені Лесі Українки, який розроблено кафедрою спеціальної та інклюзивної освіти, укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС).

Визначає обсяги знань, які повинен опанувати здобувач ступеня доктора філософії; алгоритм вивчення навчального матеріалу ВОК; необхідне методичне забезпечення; складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

Для засвоєння освітнього компонента використовують базові знання, вміння і навички з педагогіки, психології загальної та спеціальної, естетики, методики навчання дітей із порушеннями психофізичного розвитку. Це стає запорукою інтегративного поєднання різних ОК та дає змогу створити цілісну систему знань цього предмета.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета ОК – формування у здобувачів ступеня доктора філософії глобальної наукової компетентності, необхідної для інтеграції їхніх досліджень у світовий науковий

простір, ефективної міжнародної співпраці та застосування передових міжнародних стандартів у спеціальній освіті.

Завдання ОК:

1. Осмислити теоретичні моделі та стратегії інтернаціоналізації науки та вищої освіти.
2. Набути навичок критичного аналізу міжнародного досвіду (США, ЄС, Канада) у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.
3. Оволодіти методологією підготовки наукових публікацій відповідно до вимог баз Scopus та Web of Science (WoS).
4. Сформувати навички міжнародного грантрайтингу та участі у міжнародних дослідницьких проєктах.

Soft skills (т. зв. «м'які навички», «соціальні навички», «універсальні навички» чи «навички успішності»): навички комунікації; здатність брати на себе відповідальність; вміння налагоджувати міжособистісні контакти; працювати в команді; розуміння важливості дедлайнів; здатність логічно і системно мислити; креативність; вміння прогнозувати, гнучкість, швидка адаптація до змін тощо.

Методи навчання: загальнонаукові й психолого-педагогічні методи; сучасні методи корекційного навчання: теоретико-інформаційні, практико-операційні, пошуково-творчі, методи організації самостійної роботи, контрольні-оцінювальні; традиційні та нетрадиційні методи навчання. Зокрема: 1) словесні (бесіда, розповідь, пояснення, диспут); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (вправа, практична робота) (за джерелом інформації); 2) індукція, дедукція; традукція (за логікою викладу); 3) пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад, частково-пошукові, дослідницькі (за рівнем пізнавальної активності); 4) методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок (за основними дидактичними завданнями, які необхідно вирішувати на конкретному етапі навчання); 5) інтерактивні методи тощо.

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контр./Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інтернаціоналізації та глобальні тренди						
ТЕМА 1. Інтернаціоналізація наукової діяльності. Визначення, моделі та рівні (інституційний, національний, індивідуальний). Роль PhD-досліджень у глобальних процесах.	12	1		11	-	ДС, РМГ, ІРС, Т / макс. к-сть балів за практ. заняття - 8
ТЕМА 2. Міжнародна термінологія та класифікація в Спеціальній освіті. Критичний аналіз систем ICD-11, DSM-5 та їхнє порівняння з національною класифікацією ООП.	13			11	2	ДС, РМГ, ІРС, Т / 8
Порівняльний аналіз систем інклюзивної освіти. Досвід країн ЄС, США (IDEA Act) та Канади. Виявлення найкращих практик для України.	13			11	2	ДС, РМГ, ІРС, Т / 8
Разом за модулем 1	38	1		33	4	40
Змістовий модуль 2. Методологія та публікаційна активність.						
ТЕМА 4. Стандарти академічного письма (APA, MLA). Вимоги до	12	1	1	8	2	ДС, РМГ, ІРС, Т / 8

структури та мови наукової статті (IMRAD) для англомовних видань. Етика наукових публікацій та авторське право.						
ТЕМА 5. Індексовані наукові бази (Scopus, WoS). Структура, критерії включення журналів (квартилі Q1-Q4), метрики (h-індекс, імпаکت-фактор). Стратегія вибору цільового журналу.	11	1	1	9	-	ДС, РМГ, ІРС, Т / 8
ТЕМА 6. Специфіка методології міжнародних досліджень. Вимоги до дизайну, валідності та надійності даних у порівняльних крос-культурних студіях.	12			12	-	ДС, РМГ, ІРС, Т / 8
Разом за модулем 2	35	2	2	29	2	40
Змістовий модуль 2. Міжнародна співпраця та грантрайтинг						
ТЕМА 7. Міжнародні грантові програми (Erasmus+, Horizon Europe, US Grants). Аналіз структури та вимог до проектних заявок. Складання бюджету та тайм-менеджмент гранту.	9			7	2	ДС, РМГ, ІРС, Т / 8
ТЕМА 8. Нетворкінг та академічна мобільність. Стратегії налагодження міжнародних контактів.	15			13	2	ДС, РМГ, ІРС, Т / 8
ТЕМА 9. Підготовка доповіді та pitch-презентації: Риторика та мовна майстерність (англійською) для успішної презентації досліджень на міжнародній арені.	9	1	1	5	2	ДС, РМГ, ІРС, Т / 8
ТЕМА 10. Підготовка до участі у міжнародних конференціях та стажуваннях.	14		1	11	2	ДС, РМГ, ІРС, Т / 8
Разом за модулем 3	47	1	2	36	8	40
Разом за 3 модулі						80
ІНДЗ						20
Всього годин/Балів	120	4	4	98	14	100

Примітки: ^{1/} Moodle, Zoom – може застосовуватися одна з платформ або їхній симбіоз для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті в дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс навчальної дисципліни у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора.

^{2/} *Методи та форми контролю:* ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, аналітичне есе, УО – усне опитування тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота студента – це самостійне навчання студента, яку науково-педагогічний працівник планує разом зі студентом, однак виконує її студент за завданнями та під методичним керівництвом і контролем науково-педагогічного працівника.

Самостійна робота оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки студента.

7. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання – це вид науково-дослідної роботи здобувача освіти, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета науково-дослідного завдання: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування теоретичних знань із ОК, удосконалення навичок самостійної науково-дослідної діяльності.

Завдання складається з двох взаємопов'язаних частин, які симулюють реальний процес інтеграції дослідження у світову науку.

Частина 1. Проект наукової статті для індексованого видання (30% ІНДЗ)

Здобувач повинен взяти ключовий розділ, емпіричні дані або методологічне обґрунтування свого дисертаційного дослідження та адаптувати його у форматі наукової статті, готової до подачі у журнал, індексований у **Scopus** або **Web of Science**.

1. **Вибір цільового журналу та обґрунтування:**
 - Вибір 1–2 іноземних журналів (Q1/Q2) у галузі спеціальної освіти/інклюзії.
 - Обґрунтування вибору (відповідність score журналу, аналіз імпаکت-фактора та квантиля).
2. **Адаптація методології та термінології:**
 - Переклад ключових термінів та понять української спеціальної освіти на міжнародну термінологію (наприклад, використання DSM-5/ICD-11 замість національної класифікації ООП).
 - Опис дизайну дослідження згідно зі стандартами APA/MLA, забезпечення вимог до валідності та надійності даних для міжнародних публікацій.
3. **Складання рукопису (Чернетка статті):**
 - Написання статті англійською мовою у форматі IMRAD (Introduction, Methods, Results, Discussion). Обсяг – 4000-6000 слів (або відповідно до вимог обраного журналу).
 - Особлива увага приділяється References (бібліографія, що включає сучасні міжнародні джерела).

Частина 2. Фрагмент грантової заявки на міжнародну співпрацю (40% ІНДЗ)

На основі ідей, викладених у статті, здобувач розробляє ключові розділи заявки на гіпотетичний міжнародний грант (наприклад, Erasmus+ KA2 або Horizon Europe), спрямований на подальше дослідження або впровадження результатів у практику.

1. **Визначення пріоритетної грантової програми:** Обґрунтування вибору програми (наприклад, фокус на інновації, мобільність чи розвиток навичок).
2. **Розробка резюме проекту (Project Summary/Abstract):** Чітке та переконливе викладення проблеми, мети, інноваційної складової та очікуваного міжнародного впливу.
3. **Обґрунтування міжнародної команди та співпраці (Consortium):** Визначення гіпотетичних міжнародних партнерів (університетів/НГО) та обґрунтування їхньої ролі.
4. **Очікувані результати (Deliverables) та їхній міжнародний вплив (Impact):** Чітке визначення результатів проекту та їхньої значущості для глобальної спеціальної освіти (з посиланням на Цілі сталого розвитку ООН).

Захист та презентація (30% ІНДЗ)

Здобувач презентує свою роботу у форматі 10-хвилинної pitch-повіді (бажано англійською мовою) перед комісією, концентруючись на:

1. Актуальності та міжнародній новизні дослідження.
2. Стратегії публікації (Чому саме цей журнал?).
3. Масштабі грантового проекту та його потенційному *impact*.

Критерії оцінювання ІНДЗ

Максимальна к-ть балів	Критерії оцінювання роботи
4 балів	Актуальність обраної проблеми
4 бала	Якість розробленого посібника
6 бала	Якість, чіткість, повнота кількісної обробки отриманих даних та аналізу результатів інтерактивних карт
4 балів	Творчий підхід до виконання ІНДЗ
2 балів	Якість оформлення роботи
20 балів	Разом

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти з ВОК «Інтернаціоналізація наукових досліджень галузі Спеціальна освіта» здійснюється під час *поточного контролю* за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента, відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26.06.2025 р. (URL: <https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B5-%D1%96-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA.%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>) в діапазоні від **0 до 100 балів**. Об'єктом оцінювання знань здобувачів освіти є програмовий матеріал з ОК.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, виконання контрольних робіт тощо. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначено у *таблиці 2* силабуса освітнього компонента. Здобувачі мають виконувати та надавати викладачеві виконані завдання до кожного практичного заняття в день його проведення (максимальна кількість балів за одне практичне заняття - 8), відповідно до розкладу. Результат самостійної роботи здобувачів освіти (завдання для самостійного опрацювання) оцінюються під час практичних занять із відповідної теми і є складовою частиною загальної кількості балів за практичне заняття. Оцінювання тем для самостійної роботи, які виносяться на самостійне опрацювання здобувачами освіти і не розглядаються під час аудиторних занять, контролюються під час виконання студентом контрольної роботи, підсумкового контролю.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ВОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Здобувачі вищої освіти мають виконувати та надавати викладачеві виконані завдання до кожного практичного заняття в день його проведення, відповідно до розкладу.

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом ВОК, з метою

підвищення оцінки не дозволяється. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Заліки відбуваються в період заліково-екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом, згідно із затвердженим графіком освітнього процесу і розкладом.

Повторне складання заліку з ВОК допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан (директор) факультету (інституту).

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право.

Основні види відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності (ч.6 статті 42 Закону України «Про освіту»): повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); відрахування з університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

Жодні види порушень академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до «Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки» (URL: https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/).

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, працевлаштування, участь у програмі академічної мобільності, здобуття освіти за іншою спеціальністю (освітньою програмою), навчання за програмою «Подвійний диплом», тривале відрядження за основним місцем роботи, станом здоров'я, перебування у відпустці в зв'язку з вагітністю та пологами або для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, наявність статусу особи з особливими освітніми потребами) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (див. Положення про організацію освітнього процесу здобувачів освіти за індивідуальним графіком навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, URL: <https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D1%96%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D0%B2%D1%96%D0%B4-%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D0%BA-%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>).

Підготовка здобувачів вищої освіти з використанням елементів дуальної освіти у ВНУ імені Лесі Українки здійснюється відповідно до Положення (URL: [file:///C:/Users/HP%20840/Downloads/2024_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B4%D1%83%D0%B0%D0%BB_%D0%BD%D1%83_%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%82%D1%83_20\(2\).pdf](file:///C:/Users/HP%20840/Downloads/2024_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B4%D1%83%D0%B0%D0%BB_%D0%BD%D1%83_%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%82%D1%83_20(2).pdf)). Години, форма навчання та особливості організації освітнього процесу визначаються на семестр (поточний навчальний рік) та відображаються в індивідуальних графіках навчання здобувачів освіти та програмі навчання.

В процесі вивчення ОК під час проведення занять можуть використовуватись технології дистанційного навчання через мережу «Інтернет» в умовах карантинних обмежень, воєнного стану; навчання здобувачів освіти під час хвороби; участі у дистанційних олімпіадах, конкурсах; отриманні консультацій тощо (див. Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, URL: [file:///C:/Users/HP%20840/Downloads/%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96-%D0%9F%D0%A0%D0%9E_%D0%94%D0%9D_2020%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/HP%20840/Downloads/%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96-%D0%9F%D0%A0%D0%9E_%D0%94%D0%9D_2020%20(3).pdf)). Навчання осіб із особливими потребами передбачає залучення додаткових технологій дистанційного навчання під час здійснення всіх видів підготовки, включаючи професійно-практичну, з урахуванням особливостей розвитку здобувачів освіти. Під час організації освітнього

процесу в Університеті технології дистанційного навчання можуть використовуватись при проведенні навчальних занять, контрольних заходів, а також при забезпеченні самостійної роботи.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач освіти досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ВОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом ВОК. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ВОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3._%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали. Здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з ВОК. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету (інституту). При цьому загальна кількість балів за поточну роботу не може перевищувати 100 балів.

Здобувачі вищої освіти можуть долучатися до оновлення змісту ОК шляхом подання пропозицій викладачу. Ел. адреса викладача для таких пропозицій: Maciuk.Zoriana@vnu.edu.ua

V. Підсумковий контроль

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснено під час *поточного контролю* за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента «Інтернаціоналізація наукових досліджень галузі Спеціальна освіта» в діапазоні від 0 до 100 балів. Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100.

Орієнтовний перелік питань, котрі виносяться на залік:

1. Сутність та стратегії інтернаціоналізації наукової діяльності.
2. Охарактеризуйте моделі (наприклад, інтеграційна, компаративна) та рівні інтернаціоналізації (індивідуальний, інституційний) у сфері спеціальної освіти.
3. Міжнародні класифікаційні системи ООП.

4. Проаналізуйте та порівняйте використання класифікацій DSM-5 (США) та ICD-11 (ВООЗ) порівняно з національною термінологією.
5. Які ризики некоректної термінології у міжнародній публікації?
6. Порівняльна спеціальна освіта.
7. Критичний аналіз законодавчих та практичних засад інклюзивної освіти у двох обраних країнах (наприклад, США та Німеччина).
8. Які найкращі практики можуть бути імплементовані в Україні?
9. Етичні аспекти крос-культурних досліджень.
10. Обґрунтуйте методологічні та етичні виклики при проведенні досліджень за участю осіб з ООП у різних культурних контекстах.
5. Стандарти академічного письма та IMRAD.
6. Детально опишіть структуру IMRAD (Introduction, Methods, Results, Discussion) та вимоги до оформлення наукової статті для високореєтингових міжнародних журналів.
7. Поясніть зміст та функціональне значення індексів h-індекс, імпаکت-фактор та поняття квантиль (Q1–Q4) журналу.
8. Як ці метрики впливають на вибір цільового видання?
9. Стратегія вибору індексованого видання (Scopus/WoS).
10. Опишіть алгоритм вибору журналу для публікації результатів дисертаційного дослідження, включаючи аналіз Score та Aims видання.
11. Академічна доброчесність та публікаційна етика.
12. Проаналізуйте основні порушення (плагіат, самоплагіат, фальсифікація даних) та міжнародні стандарти запобігання недоброчесності у наукових публікаціях.
9. Основи міжнародного грантрайтингу.
10. Назвіть ключові елементи структури грантової заявки (на прикладі Erasmus+ або Horizon Europe).
11. Як обґрунтувати інноваційність та impact (вплив) проєкту?
12. Риторика міжнародної доповіді (Pitch-презентація).
13. Обґрунтуйте вимоги до структури та мовної майстерності (англійською) для успішного представлення досліджень на міжнародній конференції.
14. Академічна мобільність та нетворкінг.
15. Опишіть стратегії ефективного налагодження міжнародних професійних контактів та використання програм мобільності (стажування, обміни) у процесі PhD-навчання.
16. Перспективи міжнародної співпраці у Спеціальній освіті.
17. Назвіть ключові міжнародні організації (ООН, ЄАА, WFD), що впливають на формування політики спеціальної освіти, та їхній зв'язок із темами PhD-досліджень.

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять

Робота на практичному занятті комплексно оцінюється науково-педагогічним/педагогічним працівником, враховуючи такі критерії: правильність одержаних відповідей; повнота та логічність відповіді; наявність висновків та ілюстративних прикладів. Результат самостійної роботи здобувачів вищої освіти (завдання для самостійного опрацювання) оцінюються під час практичних занять із відповідної теми і є складовою частиною загальної кількості балів за практичне заняття. Оцінювання тем для самостійної роботи, які виносяться на самостійне опрацювання здобувачами освіти і не розглядаються під час аудиторних занять, контролюються під час підсумкового модульного контролю, підсумкового контролю.

Таблиця 4

Критерії оцінювання	Правильність отриманих	Повнота та логічність	Наявність висновків та ілюстративних	Презентація (тощо) /бали
---------------------	------------------------	-----------------------	--------------------------------------	--------------------------

навчальних досягнень		відповідей/бали		відповіді/бали		прикладів/бали			
Рівень навчальних досягнень здобувача вищої освіти/загальна кількість балів	Відмінно/ 8 балів	глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується академічної доброчесності	3	в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, творчо, вільно, самостійно викладає навчальний матеріал, наводить логічні аргументи на підтвердження власних думок. Демонструє оригінальність підходу до вирішення проблем (створює нові ідеї, пропонує альтернативні шляхи розв'язання задач / вирішення проблем) тощо	2	наводить ілюстративні приклади. Робить самостійні, обґрунтовані, лаконічні висновки, узагальнення	2*/ 1**	<i>презентація оформлена відповідно до вимог, включає всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію. Дотримано вимог академічної доброчесності</i>	1**
	Дуже добре/ 7-6 балів	розкриває основний зміст теоретичних питань та практичних завдань. Вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується академічної доброчесності	2,5	володіє навчальним матеріалом, наводить логічні аргументи на підтвердження власних думок. Демонструє традиційні підходи до вирішення проблем з елементами новизни тощо	2,5	наводить ілюстративні приклади. Робить самостійні, обґрунтовані висновки	1*/ 0,5**	<i>презентація оформлена відповідно до вимог, включає всі обов'язкові елементи. Дотримано вимог академічної доброчесності. Дотримано вимог академічної доброчесності</i>	0,5**
	Добре/ 5 бали	висвітлює основний зміст теоретичних питань та практичних завдань, але при цьому допускаються неточності. Вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується	2	відтворює значну частину навчального матеріалу, виявляє достатні знання окремих положень. Аналізує та оцінює матеріал, але при висвітленні	1,5	наводить ілюстративні приклади. Робить самостійні висновки	1*/ 0,5**	<i>презентація оформлена відповідно до вимог з незначними неточностями, включає всі обов'язкові елементи. Дотримано вимог академічної доброчесності</i>	0,5**

	академічної доброчесності		окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації					
Задовільно/ 4-3 бали	частково розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, є неточності. Є неточності під час вживання наукової термінології, дотримується академічної доброчесності	1,5	частково відтворює навчальний матеріал, виявляє задовільний рівень знань окремих положень. Розуміє матеріал, але при висвітленні окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації	1	не завжди, але може навести приклади. Робить формальні висновки	1*/ 0,5**	<i>презентація оформлена в довільній формі, структура презентації включає окремі обов'язкові елементи. Дотримано вимог академічної доброчесності</i>	0,5**
Достатньо/ 2 бали	під час відповіді припускається фактичних помилок. Практичні завдання виконано, проте наявна значна кількість помилок і неточностей. Дотримується академічної доброчесності	1	має фрагментарні знання, здатний відтворити меншу частину навчального матеріалу, лише окремі чи елементи складових частин питання. Частково розуміє матеріал, під час його відтворення не вистачає достатньої глибини та аргументації	0,5	не завжди вдається сформулювати висновки. Як правило, вони носять формальний характер	0,5*/ 0,25**	<i>презентація оформлена без дотримання вимог, відсутні декілька обов'язкових елементів</i>	0,25**
Незадовільно/ 1-0 бали	здобувач вищої освіти не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не дотримується академічної доброчесності	0,25	здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити	0,25	висновки відсутні, здобувач вищої освіти не в змозі їх сформулювати	0,5*/ 0,25**	<i>презентація відсутня або порушено вимоги академічної доброчесності</i>	0,25**

* бал виставляється здобувачу освіти у ситуації, коли завдання практичного заняття не передбачають підготовку презентації з теми (тощо);

** бал виставляється здобувачу освіти у ситуації, коли завдання практичного заняття передбачають підготовку презентації з теми (тощо).

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Таблиця 6

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література

1. Власюк, Н. А., & Петров, О. К. (2023). *Академічне письмо для міжнародних публікацій: Практикум IMRAD*. Львів: Магнолія. (Фокус на структурі та вимогах Scopus/WoS).
2. Мазур, С. В. (2022). *Наукометрія та оцінка ефективності дослідника: h-індекс, квартилі та стратегії цитування*. Київ: КНТ. (Аналіз сучасних метрик).
3. Степаненко, С. М. (2022). *Інтернаціоналізація вищої освіти в Україні: виклики та стратегії інтеграції*. Київ: Академперіодика. (Актуальний стан інтеграції української науки).
4. Шевченко, Р. І. (2021). *Міжнародне освітнє партнерство: досвід, нетворкінг та академічна мобільність*. Одеса: Видавництво «Гельветика». (Фокус на стратегіях міжнародної співпраці).
5. Council of Europe. (2020). *Digital Citizenship Education Handbook*. Strasbourg: Council of Europe Publishing. (Розділи про цифрову інклюзію та громадянство).
6. Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2023). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. Sage Publications. (Останнє видання, необхідне для розуміння міжнародних стандартів методології).
7. Elsevier/Clarivate Analytics. (Оновлення 2024-2025). *Офіційні рекомендації та вебінари щодо підготовки рукописів та публікаційної етики*. (Електронні ресурси, які є обов'язковими для PhD-рівня).
8. European Commission. (2024). *Proposal Writing Guide for Horizon Europe*. (Офіційні інструкції для грантрайтингу у сфері досліджень та інновацій).
9. Harkins, L. (2023). *Global Trends in Special Education: Comparative Perspectives*. Routledge. (Аналіз систем ООП у різних країнах).
10. Sims, L. M., & Johnson, A. D. (2020). *Grant Writing in Education: Funding Research for Social Impact*. Guilford Press. (Посібник з розробки грантових заявок в освітній галузі).
11. Sword, H. (2021). *The Writer's Diet: A Guide to Fit and Fluent Writing*. Chicago: University of Chicago Press. (Сучасні вимоги до ясності та стилю академічного письма).
12. UNESCO. (2021). *Inclusive Education: Definitions, Rationales, and Challenges*. Paris: UNESCO Publishing. (Актуалізація глобальних стратегій та термінології інклюзії).